

Naziv pravnog akta EU: Direktiva 98/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 1998. o pravnoj zaštiti dizajna

CELEX broj: 31998L0071

Prevod:

Lingvistička redakturna služba:

Stručna redakturna služba:

Pravna redakturna služba:

Direktiva 98/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća

od 13. listopada 1998.

o pravnoj zaštiti dizajna

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 100a,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije¹,

uzimajući u obzir mišljenje Ekonomskog i socijalnog odbora²,

postupajući u skladu s procedurom utvrđenom člankom 189b Ugovora³, u svjetlu zajedničkog dokumenta odobrenog od strane Odbora za uskladivanje 29. srpnja 1998.,

(1) S obzirom da ciljevi Zajednice postavljeni u Ugovoru uključuju uspostavljanje još jače veze između naroda Europe, njegovanje bliskih odnosa između država članica Zajednice i osiguravanje gospodarskog i socijalnog napretka zemalja Zajednice zajedničkim djelovanjem na uklanjanju prepreka koje dijele Europu; s obzirom da, u tom cilju, Ugovor predviđa uspostavu unutarnjeg tržišta uz uklanjanje prepreka slobodnom kretanju roba i uvođenje sustava koji osigurava da natjecanje na unutarnjem tržištu ne bude poremećeno; s obzirom da bi približavanje zakona država članica o pravnoj zaštiti dizajna pospješilo ostvarivanje tih ciljeva;

(2) S obzirom da razlike u pravnoj zaštiti dizajna, koju nude zakonodavstva država članica, na izravan način utječu na uspostavu i funkcioniranje unutarnjeg tržišta što se tiče roba koje sadrže dizajne; s obzirom da takve razlike mogu poremetiti natjecanje na unutarnjem tržištu;

(3) S obzirom da je stoga nužno, radi neometanog funkcioniranja unutarnjeg tržišta, približiti zakone država članica za zaštitu dizajna;

(4) S obzirom da je pri tom važno uzeti u obzir rješenja i prednosti koje bi sustav komunitarnog dizajna donio poduzećima koja žele dobiti prava iz dizajna;

¹ Sl. gl. C 345, 23. 12. 1993., str. 14 i Sl. gl. C 142, 14. 5. 1996., str. 7

² Sl. gl. C 388, 31. 12. 1994., str. 9 i Sl. gl. C 110, 2. 5. 1995., str. 12

³ Mišljenje Europskog parlamenta od 12. listopada 1995. (Sl. gl. C 287, 30. 10. 1995., str. 157), zajednički stav Vijeća od 17. lipnja 1997. (Sl. gl. C 237, 4. 8. 1997., str. 1), Odluka Europskog parlamenta od 22. listopada 1997. (Sl. gl. C 339, 10. 11. 1997., str. 52), Odluka Europskog parlamenta od 15. rujna 1998., Odluka Vijeća od 24. rujna 1998.

(5) S obzirom da nije nužno raditi sveobuhvatno približavanje zakona o dizajnu država članica te je dovoljno približavanje ograničiti na one zakonske odredbe koje na najizravniji način utječu na funkcioniranje unutarnjeg tržišta; s obzirom da bi odredbe o sankcijama, pravnim lijekovima i provedbi trebalo prepustiti nacionalnim zakonodavstvima; s obzirom da ciljeve tog ograničenog približavanja države članice ne mogu na zadovoljavajući način ostvariti djelujući same;

(6) S obzirom da bi sukladno navedenom države članice trebale zadržati slobodu da donose postupovne propise u vezi s registracijom, obnovom i oglašavanjem ništavim prava iz dizajna, te propise u vezi s učincima takve ništavosti;

(7) S obzirom da ova direktiva ne isključuje primjenu na dizajne nacionalnih propisa ili propisa Zajednice koji predviđaju zaštitu osim one koja se daje registracijom ili objavom dizajna, kao što su propisi koji se odnose na prava iz neregistriranog dizajna, žigove, patente i male patente, nelojalnu konkureniju i građanskopravnu odgovornost;

(8) S obzirom da je, u nedostatku usklađenosti propisa o autorskom pravu, važno ustanoviti načelo kumulacije zaštite prema pravu posebne zaštite registriranog dizajna s jedne i prema autorskom pravu s druge strane, dok državama članicama ostaje sloboda da odrede opseg autorskopravne zaštite i uvjete pod kojima se takva zaštita daje;

(9) S obzirom da ostvarenje ciljeva unutarnjeg tržišta zahtijeva da uvjeti za dobivanje prava iz registriranog dizajna budu jednaki u svim državama članicama; s obzirom da je u tu svrhu neophodno dati jedinstvenu definiciju pojma dizajna i uvjeta novosti i individualnog karaktera, koje registrirani dizajn mora ispuniti.

(10) S obzirom da je za omogućavanje slobodnog protoka roba bitno osigurati da u načelu prava iz registriranog dizajna nositelju daju jednaku zaštitu u svim državama članicama.

(11) S obzirom da se nositelju prava registracijom dodjeljuje zaštita onih elemenata dizajna proizvoda, cijelog ili dijela proizvoda, koji su vidljivo prikazani u prijavi i učinjeni dostupnim javnosti objavom ili pregledom odgovarajućeg spisa;

(12) S obzirom da zaštita ne bi trebala obuhvaćati one sastavne dijelove koji nisu vidljivi prilikom uobičajene uporabe proizvoda, ili one elemente određenog dijela koji nisu vidljivi kada se dio ugrađuje, ili koji sami ne bi ispunjavali uvjete novosti i individualnog karaktera; s obzirom da elemente dizajna koji su iz tih razloga isključeni iz zaštite ne bi trebalo uzimati u obzir prilikom ocjenjivanja ispunjavaju li drugi elementi dizajna uvjete za zaštitu;

(13) S obzirom da bi ocjena ima li ili ne dizajn individualan karakter trebala biti utemeljena na tome postoji li jasna razlika između ukupnog vizuelnog dojma kojega na upućenog korisnika ostavlja taj dizajn i dojma koji na njega ostavlja drugi od postojećih dizajna, uzimajući u obzir narav proizvoda na kojega se dizajn primjenjuje ili u kojem je sadržan, te posebice industrijski sektor kojem pripada i stupanj slobode dizajnera u razvijanju dizajna;

(14) S obzirom da tehnološke inovacije ne bi trebalo sprječavati dodjelom zaštite dizajna za elemente koje određuje jedino tehnička funkcija; s obzirom da se podrazumijeva da to ne predstavlja uvjet da dizajn mora imati estetsku odliku; s obzirom da, isto tako, uzajamno djelovanje proizvoda različitih vrsta ne bi trebalo ometati proširenjem zaštite na dizajne mehaničkih veznih elemenata; s obzirom da elemente dizajna koji su iz navedenih razloga isključeni iz zaštite ne bi trebalo uzimati u obzir prilikom ocjenjivanja ispunjavaju li drugi elementi dizajna uvjete za zaštitu;

(15) S obzirom da mehanički vezni elementi modularnih sustava mogu unatoč tomu činiti važan element inovativnih značajki modularnih sustava i predstavljati značajnu tržišnu prednost te bi prema tome trebali biti podobni za zaštitu;

(16) S obzirom da pravo iz dizajna ne može postojati kada se radi o dizajnu koji je suprotan javnoj politici ili prihvaćenim načelima moralnosti; s obzirom da ova direktiva ne usklađuje nacionalne koncepte javne politike ili prihvaćenih načela moralnosti;

(17) S obzirom da je za neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta bitno ujednačiti trajanje zaštite prava iz registriranog dizajna;

(18) S obzirom da odredbe ove direktive ne dovode u pitanje primjenu pravila tržišnog natjecanja iz članaka 85. i 86. Ugovora;

(19) S obzirom da je brzo usvajanje ove direktive postalo nužnost za veći broj industrijskih sektora; s obzirom da se u ovoj fazi ne može započeti sveobuhvatno približavanje propisa država članica o uporabi zaštićenih dizajna u svrhu dopuštanja popravka složenih proizvoda s ciljem obnavljanja njihova izvornog izgleda, u slučajevima kada proizvod u kojem je dizajn sadržan ili na koji se dizajn primjenjuje predstavlja sastavni dio složenog proizvoda o čijem izgledu zaštićeni dizajn ovisi; s obzirom da nedostatak sveobuhvatnog približavanja propisa država članica o uporabi zaštićenih dizajna za popravke složenih proizvoda ne bi trebao predstavljati prepreku približavanju drugih odredbi nacionalnih propisa o dizajnu koje na najizravniji način utječe na funkcioniranje unutarnjeg tržišta; s obzirom da bi iz tog razloga države članice u međuvremenu trebale na snazi zadržati bilo koje odredbe uskladene s Ugovorom u vezi s uporabom dizajna sastavnih dijelova korištenih u svrhu popravka složenih proizvoda s ciljem obnavljanja njihova izvornog izgleda, ili, ako uvedu bilo kakav novi propis u vezi s takvom uporabom, svrha tog propisa bi trebala biti samo da liberalizira tržište tih dijelova; s obzirom da se od onih država članice koje, na datum stupanja na snagu ove direktive, nisu predvidjele zaštitu dizajna sastavnih dijelova ne zahtijeva da uvedu registraciju dizajna tih dijelova; s obzirom da bi tri godine nakon krajnjeg datuma za transponiranje Komisija trebala podnijeti analizu utjecaja odredbi ove direktive na industriju u Zajednici, potrošače, na tržišno natjecanje i na funkcioniranje unutarnjeg tržišta; s obzirom da bi se, u odnosu na sastavne dijelove složenih proizvoda, u analizi posebice trebalo razmotriti usklađivanje na osnovi mogućih opcija, uključujući sustav naknada i ograničeni rok ekskluzivnosti; s obzirom da bi, najkasnije godinu dana nakon podnošenja analize, Komisija trebala, nakon konzultacija sa stranama na koje je izvršen najveći utjecaj, predložiti Europskom parlamentu i Vijeću promjene ove direktive potrebne za upotpunjavanje unutarnjeg tržišta što se tiče sastavnih dijelova složenih proizvoda, te bilo koje druge promjene koje smatra potrebnim;

(20) S obzirom da se prijelazna odredba u članku 14., u vezi s dizajnom sastavnih dijelova korištenih u svrhu popravka složenih proizvoda s ciljem obnavljanja njihova izvornog izgleda, ni u kom slučaju ne tumači na način da predstavlja prepreku slobodnom kretanju proizvoda koji čine takve sastavne dijelove;

(21) S obzirom da osnovani razlozi za odbijanje registracije u onim državama članicama koje predviđaju suštinsko ispitivanje prijava prije registracije, te osnovani razlozi za oglašavanje ništavim prava iz registriranog dizajna, moraju biti iscrpno pobrojani,

USVOJILI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ove direktive:

- (a) 'dizajn' znači vanjski izgled proizvoda u cijelosti ili dijela proizvoda koji proizlazi iz njegovih obilježja, osobito, crta, obrisa, boja, oblika, teksture i/ili materijala samoga proizvoda i/ili njegove ornamentacije;
- (b) 'proizvod' znači bilo koji industrijski ili zanatski predmet uključujući, između ostalog, dijelove namijenjene uklapanju u složeni proizvod, pakiranje, opremu knjiga, grafičke simbole i tipografske oblike slova, ali isključujući računalne programe;
- (c) 'složeni proizvod' znači proizvod koji je sastavljen od više dijelova koji se mogu zamijeniti tako da dopuštaju rastavljanje i ponovno sastavljanje proizvoda.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova direktiva se primjenjuje na:

- (a) dizajne registrirane u središnjim uredima za industrijsko vlasništvo država članica;
- (b) dizajne registrirane u Uredu Beneluxa za dizajn;
- (c) dizajne registrirane sukladno međunarodnim sporazumima s učinkom u državi članici;
- (d) prijave dizajna iz podstavki (a), (b) i (c).

2. Za potrebe ove direktive, registracija dizajna također obuhvaća objavu, koja slijedi podnošenje prijave dizajna uredu za industrijsko vlasništvo države članice u kojoj takva objava proizvodi učinak nastanka prava iz dizajna.

Članak 3.

Uvjeti za zaštitu

1. Države članice zaštićuju dizajne registracijom i njihovim vlasnicima dodjeljuju isključiva prava u skladu s odredbama ove direktive.

2. Dizajn se zaštiće registracijom u mjeri u kojoj je nov i ima individualan karakter.

3. Dizajn koji je primijenjen na proizvod ili sadržan u proizvodu koji čini sastavni dio složenoga proizvoda smatra se novim i individualnog karaktera samo:

- (a) ako sastavni dio, nakon što je ugrađen u složeni proizvod, ostaje vidljiv pri normalnoj uporabi tog proizvoda, i
- (b) u mjeri u kojoj ta vidljiva obilježja sastavnoga dijela samostalno udovoljavaju uvjetima novosti i individualnosti karaktera.

4. 'Normalna uporaba' u smislu stavka 3. podstavka (a) znači uporabu od strane krajnjega korisnika proizvoda, koja ne uključuje održavanje, servisiranje ili popravak proizvoda.

Članak 4.

Novost dizajna

Dizajn se smatra novim ako nijedan istovjetni dizajn nije bio učinjen dostupnim javnosti prije datuma podnošenja prijave za registraciju ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, prije datuma priznatog prvenstva. Dizajni se smatraju istovjetnim ako se njihova obilježja razlikuju samo u nebitnim pojedinostima.

Članak 5.

Individualan karakter dizajna

1. Smatra se da dizajn ima individualan karakter ako se ukupni dojam koji ostavlja na upućenog korisnika razlikuje od ukupnog dojma koji na takva korisnika ostavlja bilo koji dizajn koji je bio učinjen dostupnim javnosti prije datuma podnošenja prijave za registraciju ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, prije datuma priznatog prvenstva.

2. Pri ocjeni individualnog karaktera dizajna mora se uzeti u obzir stupanj slobode koju je dizajner imao pri stvaranju dizajna.

Članak 6.

Otkrivanje dizajna

1. Za potrebe primjene članaka 4. i 5., smatra se da je dizajn bio učinjen dostupnim javnosti ako je objavljen slijedom registracije ili na drugi način, ili izložen, uporabljen u trgovini ili otkriven na drugi način, osim ako ti događaji iz opravdanih razloga nisu mogli biti poznati u redovitom poslovanju poslovnim krugovima specijaliziranim u dotičnom sektoru, koji posluju u Zajednici, prije datuma podnošenja prijave za registraciju ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, prije datuma priznatog prvenstva. Ne smatra se da je dizajn učinjen dostupnim javnosti samo iz razloga što je otkriven trećoj osobi pod izričitim ili neizričitim uvjetima tajnosti.

2. Otkrivanje dizajna neće se uzeti u obzir za potrebe primjene članaka 4. i 5. ako je dizajn za koji se zahtijeva zaštita, prema pravima iz registriranog dizajna države članice, učinjen dostupnim javnosti:

- (a) od strane dizajnera, njegova pravnoga sljednika ili treće osobe, kao rezultat danih podataka ili aktivnosti poduzetih od strane dizajnera ili njegova pravnoga sljednika,
- (b) tijekom razdoblja od 12 mjeseci prije datuma podnošenja prijave dizajna ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, prije datuma priznatog prvenstva.
- (c) 3. Stavak 2. primjenjuje se i ako je dizajn bio učinjen dostupnim javnosti kao posljedica zloporabe na štetu dizajnera ili njegova pravnoga sljednika.

Članak 7.

Dizajn uvjetovan tehničkom funkcijom i dizajn spojnih elemenata

1. Registracijom dizajna ne štite se obilježja izgleda proizvoda koja su isključivo uvjetovana njihovom tehničkom funkcijom.

2. Registracijom dizajna ne štite se obilježja izgleda proizvoda za koja je nužno reproduciranje u istom obliku i dimenzijama da bi se proizvod u kojem je dizajn sadržan ili na koji je dizajn primijenjen mogao mehanički spojiti s drugim proizvodom, biti smješten u ili uz drugi proizvod ili oko njega, kako bi oba proizvoda mogla obavljati svoju funkciju.

3. Bez obzira na stavak 2., registracijom se štiti, pod uvjetima navedenim u članku 4. i članku 5., dizajn čija je namjena omogućiti višestruko sklapanje ili povezivanje međusobno zamjenljivih proizvoda u modularnom sustavu.

Članak 8.

Dizajn suprotan javnoj politici ili prihvaćenim načelima moralnosti

Ne može se registrirati dizajn koji je suprotan javnoj politici ili prihvaćenim načelima moralnosti.

Članak 9.

Opseg zaštite

1. Zaštita koja proizlazi iz registracije dizajna uključuje svaki dizajn koji na upućenog korisnika ne ostavlja drukčiji ukupni dojam.

2. Pri procjeni opsega zaštite uzima se u obzir stupanj slobode koju je imao dizajner pri stvaranju dizajna.

Članak 10.

Trajanje zaštite

Nakon registracije, dizajn koji ispunjava uvjete članka 3. stavka 2. zaštićen je za jedno ili više petogodišnjih razdoblja računajući od datuma podnošenja prijave. Nositelju prava zaštita se može produžavati za razdoblja od po pet godina, do najduže dvadeset pet godina računajući od datuma podnošenja prijave.

Članak 11.

Ništavost ili odbijanje registracije

1. Odbija se zahtjev za registraciju dizajna, odnosno registrirani dizajn je ništav ako:

- (a) dizajn nije dizajn u smislu članka 1. točke (a); ili
- (b) dizajn ne uđe u uvjetima navedenim u člancima od 3 do 8; ili
- (c) podnositelj prijave ili nositelj prava iz dizajna nije ovlašten za stjecanje tih prava prema zakonu predmetne države članice; ili
- (d) je dizajn u sukobu s ranijim dizajnom koji je učinjen dostupnim javnosti nakon datuma podnošenja prijave ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, nakon datuma priznatog prvenstva i koji je od ranijega datuma zaštićen registriranim komunitarnim dizajnom ili prijavom za registraciju komunitarnog dizajna ili registracijom dizajna u predmetnoj državi članici ili prijavom za dobivanje registracije u toj državi.

2. Svaka država članica može predviđjeti da se registracija dizajna odbija ili, ako je dizajn registriran, da se registracija dizajna oglašava ništavom ako:

- (a) je u stvaranju dizajna korišten znak razlikovanja, a nositelj prava iz znaka ima pravo zabraniti takvu uporabu sukladno pravu Zajednice ili zakonu predmetne države članice; ili
  - (b) dizajn predstavlja neovlaštenu uporabu djela koje je zaštićeno prema odredbama zakona predmetne države članice koji uređuje područje autorskog i srodnih prava; ili
  - (c) dizajn predstavlja nepriličnu uporabu bilo kojeg od elemenata navedenih u članku 6.ter. Pariške konvencije za zaštitu industrijskog vlasništva, ili oznaka, obilježja i grbova, koji nisu obuhvaćeni navedenim člankom Pariške konvencije, a koji su od osobitog interesa za predmetnu državu članicu.
3. Na razlog predviđen stvkom 1. podstavkom (c) može se pozivati jedino osoba koja može biti nositelj prava iz dizajna sukladno zakonu predmetne države članice.
4. Na razloge predviđene stvkom 1. podstavkom (d) i stvkom 2. podstavcima (a) i (b) može se pozivati jedino podnositelj prijave ili nositelj prava u koliziji.
5. Na razlog predviđen stvkom 2. podstavkom (c) mogu se pozivati jedino osobe ili subjekti na koje se uporaba odnosi.
6. Stavci 4. i 5. ne dovode u pitanje slobodu države članice da predvidi da se na razloge iz stvaka 1. podstavka (d) i stvaka 2. podstavka (c) može pozivati i odgovarajuće tijelo predmetne države članice na vlastitu inicijativu.
7. Nakon što je registracija dizajna odbijena ili je postojeća registracija poništена sukladno stvku 1. podstavku (b) ili stvku 2., dizajn može biti registriran, ili registracija može biti zadržana, u izmijenjenom obliku, ako taj oblik ispunjava uvjete za zaštitu te ako je zadržan identitet dizajna. Registriranje ili zadržavanje registracije dizajna izmijenjenog oblika može sadržavati i prateće djelomično odreknute nositelja prava iz dizajna ili upis u registar dizajna odluke suda kojom se oglašava djelomična ništavost prava iz dizajna.

8. Svaka država članica može predvidjeti da se, odstupajući od stavaka 1. do 7., razlozi za odbijanje registracije ili ništavost, na snazi u toj državi prije datuma na koji su propisi nužni za uskladivanje s ovom direktivom stupili na snagu, primjenjuju na prijave dizajna podnesene prije tog datuma i na odnosne registracije.

9. Pravo iz dizajna može biti oglašeno ništavim čak i nakon što je isteklo ili ga se nositelj odrekao.

Članak 12.

Prava koja se dobivaju registracijom

1. Registracija dizajna njegovom vlasniku daje isključivo pravo korištenja tog dizajna i sprječavanja drugih osoba da se tim dizajnom koriste bez njegova odobrenja. Korištenje obuhvaća, posebice, izradu, ponudu, stavljanje u promet, uvoz, izvoz ili korištenje proizvoda u kojem je dizajn sadržan ili na koji je dizajn primijenjen ili skladištenje takva proizvoda u navedene svrhe.

2. Ako se, prema zakonu predmetne države članice, radnje iz stavka 1. ne mogu spriječiti prije datuma na koji propisi nužni za uskladivanje s ovom direktivom stupaju na snagu, na prava dobivena registracijom ne može se pozivati da bi se spriječio nastavak takvih radnji od strane bilo koje osobe koja je započela činjenje tih radnji prije tog datuma.

Članak 13.

Ograničenje prava dobivenih registracijom dizajna

1. Prava dobivena registracijom dizajna ne mogu se primjenjivati u odnosu na:

- (a) radnje korištenja poduzete u privatne i nekomercijalne svrhe;
- (b) radnje poduzete u svrhu izvođenja pokusa;
- (c) radnje reproduciranja, poduzete u svrhu citiranja ili obrazovanja, ako je to u skladu s dobrim poslovnim običajima i neopravdano ne nanosi štetu normalnoj uporabi dizajna te ako se upućuje na njegov izvor.

2. Prava dobivena registracijom dizajna također se ne mogu primjenjivati u odnosu na:

- (a) opremu brodova i letjelica registriranih u drugoj državi, kada oni privremeno uđu na teritorij predmetne države članice;
- (b) uvoz zamjenskih dijelova i pribora u predmetnu državu članicu radi popravaka tih brodova i letjelica;
- (c) izvođenje popravaka tih brodova ili letjelica.

Članak 14.

Prijelazna odredba

Dok izmjene i dopune ove direktive ne budu usvojene na prijedlog Komisije u skladu s odredbama članka 18., države članice zadržavaju na snazi svoje postojeće propise u vezi s uporabom dizajna sastavnih dijelova korištenih u svrhu popravka složenih proizvoda s ciljem obnavljanja njihova izvornog izgleda, te uvode izmjene tih propisa samo u svrhu liberalizacije tržišta takvih dijelova.

Članak 15.

Iscrpljenje prava

Prava dobivena registracijom dizajna ne proširuju se na radnje koje se odnose na proizvod u kojem je sadržan ili na kojeg je primijenjen dizajn zaštićen na osnovi registracije, ako je proizvod stavljen na tržište u Zajednici od strane nositelja prava iz registriranog dizajna ili uz njegovu suglasnost.

Članak 16.

Odnos prema drugim oblicima zaštite

Odredbe ove direktive ne dovode u pitanje primjenu drugih propisa Zajednice ili propisa predmetne države članice koji se odnose na neregistrirane dizajne, žigove ili druge znakove razlikovanja, patente i male patente, tipografske oblike slova, građanskopravnu odgovornost ili nepošteno tržišno natjecanje.

Članak 17.

Odnos prema autorskom pravu

Dizajn koji je zaštićen registracijom u ili u odnosu na državu članicu, u skladu s ovom direktivom, pogodan je i za autorskopravnu zaštitu, koju daje ta država članica, od trenutka njegova stvaranja ili fiksiranja u bilo kojem obliku. Opseg i uvjete pod kojima se daje takva zaštita, uključujući i potrebnu razinu originalnosti, određuje svaka od država članica pojedinačno.

Članak 18.

Revizija

Tri godine nakon datuma provedbe iz članka 19., Komisija podnosi analizu posljedica primjene odredbi ove direktive na industriju u Zajednici, posebice na industrijske sektore na koje je izvršen najveći utjecaj, a prije svega na proizvođače složenih proizvoda i sastavnih dijelova, potrošače, na tržišno natjecanje i na funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Najkasnije godinu dana nakon podnošenja analize, Komisija predlaže Europskom parlamentu i Vijeću, nakon konzultacija sa stranama na koje je izvršen najveći utjecaj, promjene ove direktive potrebne za upotpunjavanje unutarnjeg tržišta što se tiče sastavnih dijelova složenih proizvoda, te bilo koje druge promjene koje smtara potrebnim.

Članak 19.

Provjeta

1. Države članice usvajaju zakone i druge propise nužne za usklađivanje s ovom direktivom najkasnije do 28. listopada 2001..

Kada države članice usvoje ove odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu direktivu ili se uz njih navode takva upućivanja prilikom njihove službene objave. Načine takvog upućivanja predviđjet će države članice.

2. Države članice dostavljaju Komisiji tekst glavnih propisa nacionalnog zakonodavstva kojeg usvoje u području koje uređuje ova direktiva.

Članak 20.

Stupanje na snagu

Ova direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od objavljivanja u Službenom glasniku Europskih zajednica.

Članak 21.

Adresati

Ova direktiva je upućena državama članicama.

Sačinjeno u Luksemburgu 13. Listopada 1998.

za Europski parlament

predsjednik

J. M. GIL-ROBLES

za Vijeće

predsjednik

C. EINEM

